

Delft University of Technology

Weinig inzichtelijke methodiek

Schoonderbeek, MGH

Publication date
2009

Published in
De Architect

Citation (APA)
Schoonderbeek, MGH. (2009). Weinig inzichtelijke methodiek. *De Architect*, 40(september 2009), 105.

Important note
To cite this publication, please use the final published version (if applicable).
Please check the document version above.

Copyright
Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy
Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights.
We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

**Green Open Access added to [TU Delft Institutional Repository](#)
as part of the Taverne amendment.**

More information about this copyright law amendment
can be found at <https://www.openaccess.nl>.

Otherwise as indicated in the copyright section:
the publisher is the copyright holder of this work and the
author uses the Dutch legislation to make this work public.

Petra Kempf, **You Are the City. Observation, Organization and Transformation of Urban Settings**, Lars Müller Publishers, Baden (CH), 2009, 16 pag en 22 transparante kaarten, 300x210 mm, ISBN 978 30 3778 159 3, €49,95

Weinig inzichtelijke methodiek

Een publicatie met de activistische titel *You Are the City* wekt onvermijdelijk bepaalde verwachtingen. Het veronderstelt een geëngageerde bewoner die met persoonlijke daadkracht vorm geeft aan de stad. De stad kan niet zonder bewoners die haar activeren en omgekeerd dicteert de dagelijkse, stedelijke leefomgeving het leefkader van de bewoner. Echter, de titel van de publicatie is misleidend: Petra Kempf, een Duits/New Yorkse stedenbouwkundige en architect, presenteert hierin geen manifest dat oproept tot een participerend stedelijk leven, maar een stedelijke beschouwingswijze die van de lezer een actieve, 'lezende' houding verwacht.

In een mooi vormgegeven cassette worden 22 thematische kaarten van Kempf gepresenteerd die 'de stad' representeren. In de bijlage, een klein boekje met een aantal instructies van de auteur en reflecties van Catherine Ingraham en Keller Easterling, wordt de lezer geïntroduceerd in een denkwijze waarin het

stedelijke veld wordt beschouwd als een dynamisch netwerk van relaties dat constant in beweging is. Het probleem is alleen dat Kempf in deze kaartenserie een begrippenkader hanteert (gecategoriseerd als 'cosmological ground', 'legislative agencies', 'currents, flows and forces' en tot slot 'nodes, loops and connectors'), zonder dat het onderzoeksobject is benoemd (welke stad?) en zonder dat een heldere en systematische uitleg van de gebruikte notatiewijze wordt gegeven. Kempfs stelling dat de kaarten door de lezer kunnen worden bekeken, gelezen, gecombineerd en geïnterpreteerd, is slechts ten dele van toepassing omdat de kaarten een bepaalde toegankelijkheid missen en de precieze betekenis zich slechts laat raden. Een voorbeeld hiervan is de kaart 'Information Swirls' waarin de informatiestromen worden gepresenteerd als draaikolken die langs driedimensionale objecten stromen en die een invloed ondergaan van 'geruchtesmog' of 'pixelated sucking'. Het hanteren van dergelijke begrippen die nergens een heldere uitleg krijgen, maakt dat 'de

stad' in deze kaarten eerder verborgen blijft. Tot slot roept de publicatie een aantal vragen op. Het materiaal is namelijk al veel eerder geproduceerd en gepresenteerd, in bijvoorbeeld 2001, onder de (eveneens merkwaardige) titel *Met(j)onymy 1*. De redenen voor het publiceren van hetzelfde materiaal acht jaar na dato en de relevantie van het werk in relatie tot meer recente ontwikkelingen met betrekking tot vormen van 'mapping', zijn vragen die onbeantwoord blijven. Het belang van nieuwe, relevante notatie-, analyse- en mapping-methoden om het hedendaagse complexe, dynamische stedelijke veld te onderzoeken is evident. Maar het is jammer dat de publicatie zich zo weinig bekommert om het inzichtelijk maken van de methode. De lezer zal tevreden moeten zijn met een mogelijk artistiek, esthetisch genot bij het 'lezen' van de intrigerende en prachtig afgedrukte kaarten. De bijdrage aan genoemd discours blijft echter onduidelijk en dat heeft als mogelijk gevolg dat Kempfs werk onbegrepen zal blijven.

Marc Schoonderbeek

Ecologische stedenbouw

Duurzame architectuur is gemeengoed geworden in de 21e eeuw. Echter, duurzame gebouwen hebben weinig impact op het klimaat als ze met elkaar zijn verbonden door een infrastructuur die is ontworpen met weinig respect voor het milieu.

In het boek *Eco Masterplanning* onderzoekt Ken Yeang hoe delen van onze omgeving kunnen worden getransformeerd op basis van ecologische concepten en door de vier essentiële onderdelen hiervan – groenvoorzieningen, watermanagement, gebouwen en infrastructuur – te integreren. Yeang analyseerde deze terreinen al eerder, maar brengt ze nu voor het eerst samen in een waarachtig milieuge-dreven stedenbouw.

Hij doet dit door twintig projecten te onderzoeken uit alle delen van de wereld: van Canada en Australië tot Kazachstan en Saudi-Arabië. Ze kennen een grote verscheidenheid aan fysieke kenmerken en klimatologische omstandigheden. Yeang

schrijft in de inleiding dat ecologische stedenbouw streeft naar een "naadloze en waarachtige bio-integratie van de gebouwde omgeving met de natuurlijke omgeving". Maar is dit ook echt mogelijk, gezien het schaalniveau waarop Yeang zijn projecten ontwerpt? Een zeer kritische lezer zou zeggen van niet, aangezien iedere menselijke ingreep de natuurlijke omgeving verstoort. Yeang pleit echter voor een nieuwe vorm van stedenbouw die uitgaat van de ecologische waarde van de locatie en de context. Zijn methodiek begint met het onderzoeken van de groene infrastructuur (de natuurlijke omgeving), gevolgd door de blauwe water infrastructuur (het hemelwater en het opslaan van water in de gebouwde omgeving), de grijze infrastructuur (waartoe onder andere wegen, riolering, elektriciteit en de telecommunicatie behoren) en tenslotte de rode infrastructuur (artefacten, openbare ruimte en transport). Deze vier infrastructuren worden per project nader onderzocht en besproken. Ieder voorstel blijkt nauwkeurig te zijn

doordacht op alle vlakken van duurzame integratie. Het is dit besef waar de lezers praktisch hun voordeel mee kunnen doen. Het boek, dat vanaf de omslag tot de achterflap kleurrijk is vormgegeven, is een weerspiegeling van Yeangs persoonlijkheid. Er is veel gebruikgemaakt van beeldmateriaal en de teksten zijn leesbaar en erudit. Helaas is het liggende formaat niet altijd even gunstig voor de afbeeldingen, die soms bovendien van slechte kwaliteit zijn. Dit is jammer, want het boek vervult een voorbeeldfunctie en verdient om deze reden een betere vormgeving. Maar verder niets dan lof over een boek dat ecologische stedenbouw toegankelijk maakt voor het grote publiek.

Will Jones

Vertaling Sander Woertman

Ken Yeang, **Eco Master Planning**, Wiley Publishers, Bognor Regis (GB), 2009, 256 pag., geïll., 225x280 mm, ISBN 978 04 7069 729 0, €54,-

